

tragtning kun en marginal belastning af vore havområder med næringssalte, men lokalt kan den medføre en væsentlig belastning. Imidlertid er der grund til at være opmærksom på den fremtidige udvikling, der meget vel kan medføre en situation, der også ud fra en samlet betragtning er betænkelig.

Miljøstyrelsen har derfor i samarbejde med Fiskeriministeriet indført et et-årigt stop for etablering af nye og udvidelse af bestående havbrug. I den mellemliggende periode vil der på grundlag af en samlet vurdering af forureningsbelastningen blive udarbejdet en plan for et miljømæssigt acceptabelt niveau for havbrugsudviklingen. I den forbindelse må miljøpåvirkningen fra havbrug undersøges nærmere gennem yderligere forskning på området.

Med henblik på at sikre en tilfredsstillende vandkvalitet i vandløbene og en væsentlig formindskelse af næringssaltbelastningen, der i hvert fald lokalt er betænkelig, vil der blive udsendt en bekendtgørelse om *dambrug*, der giver detaljerede retningslinjer for fastsættelse af dambruges indretning og drift.

Det overvejes, i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget om støtte til industriens investeringer, om der er behov for støttemuligheder til dambrugserhvervet.

6.4. Overvågningssystem for de ferske og salte vand samt grundvand og forskningsbehov

Det er nødvendigt at kunne påvise, om de foranstaltninger, der gennemføres, har de ønskede virkninger i vandmiljøet. Det vil ske gennem en kombineret dataindsamling og anvendelse af modeller baseret på en løbende overvågning af de enkelte led i vandets kredsløb.

Overvågningssystemet skal bestemme størrelsen af bidragene fra de enkelte kilder (atmosfæren, landbrugsområder, rensningsanlæg/særskilte udledninger og dambrug/havbrug), samtidig med at det skal give et billede af næringsstofbelastningen og de økologiske virkninger af denne i grundvand, vandløb/søer og havet. Specielt for at kunne beskrive sammenhængen mellem ændringer i landbrugsdriften og grundvandets kvalitet må der foretages målinger i overfladenære grundvandsreservoirer samt i kilder og drænsystemer under forskellige dyrkningsmæssige forhold. Resultaterne af Landbrugsministeri-

ets kvadratnetssystem vil ligeledes skulle indgå.

Udpegningen af de overvågningsoplunde og -stationer, der skal supplere de eksisterende overvågningssystemer, samt fastlæggelsen af målehyppigheden for de enkelte elementer i systemet må ske i et samarbejde mellem amtsrådene/Hovedstadsrådet og Miljøstyrelsen med bistand fra Landbrugsministeriet og de institutioner, som varetager fagdatafunktionerne i relation til overvågningssystemets enkelte dele.

Fagdatacentrene skal endvidere sørge for, at det undersøgelsesarbejde, der skal danne grundlag for udviklingen af metoder til dataindsamling, -lagring og -behandling, intensiveres, ligesom centrene har ansvaret for, at der udarbejdes anvendelige metodeanvisninger. Fagdatacentrene skal desuden sørge for, at arbejdet med udvikling af matematiske modeller styrkes, således at det bliver muligt at sammenstille de indsamlede data på en hensigtsmæssig måde.

En korrekt tolkning af resultaterne af overvågningen kræver, at de kan sættes ind i en større sammenhæng. Der er derfor behov for, at der iværksættes målrettet forskning til studiet af de vigtigste fysisk-kemiske og biologiske processer i havet.

7. Afslutning

Denne plan, der er blevet til efter drøftelse med kommuner, amter, industri og landbrug, indeholder de initiativer, jeg skønner nødvendige for at gennemføre Folketingets dagsorden af 18. november 1986.

En gennemførelse af planen er en opgave af vældige dimensioner for det danske samfund. Det vil kræve en stor indsats af den enkelte borger, af erhvervslivet og af myndighederne.

Iværksættelsen af planen vil være et afgørende vendepunkt i Danmarks miljøpolitik. Vi må imidlertid se i øjnene, at der også vil indtræde fiskedød i de danske farvande i de næste år, for det tager tid at ændre vandmiljøet grundlæggende. Men gennemføres planen i sin fulde konsekvens, også i international henseende, opfylder vi en væsentlig forudsætning for, at vi også efter år 2000 har rent grundvand og liv i havet omkring Danmark.